

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Beata Siewielec
Sędziowie:	SA Barbara du Château (sprawozdawca) SA Mariusz Młoczkowski
Protokolant	st. prot. sądowy Agnieszka Grzywna – Badziąg

przy udziale Jacka Kuźmy prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r.

sprawy **D. L.**

oskarżonego z art.280§1 kk w zw. z art.64§2 kk i in.

P. K. oskarżonego z art.280§1 kk i in.

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt II K 18/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec D. L.;

2. D. L., w ramach czynów przypisanych mu w pkt I ppkt 3 i 4, uznaje za winnego tego, że 14 grudnia 2013 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z P. K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używając przemocy wobec R. W. - sprzedawczyni sklepu należącego do Gminnej Spółdzielni (...) w Z. polegającej na uderzeniu jej jeden raz pięścią w okolice twarzy, objęciu oburącz rękami za tułów i odebraniu siłą telefonu komórkowego, zabrał w celu przywłaszczenia na szkodę wymienionej spółdzielni pieniądze z kasy fiskalnej w kwocie 2034,48 zł oraz artykuły konsumpcyjne w postaci dwóch butelek wódki, paczki papierosów oraz napoju bezalkoholowego, o łącznej wartości 58,35 zł powodując u R. W. obrażenia ciała w postaci stłuczenia nosa, skutkującego rozstrojem zdrowia oraz naruszeniem czynności tego narządu na czas poniżej 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 2 k.k., opisanego w czynach z pkt I ppkt 1 i 2, tj. czynu z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

i art. 11 § 3 k.k. skazuje go na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec D. L. kary pozbawienia wolności za wyżej opisany czyn oraz za czyny przypisane mu w pkt I ppkt 1 i 2 łączy i jako karę łączną wymierza mu 6 (sześć) lat pozbawienia wolności;

4. zwalnia oskarżonego D. L. od opłaty za obie instancje;

5. z podstawy wymiaru kary orzeczonej P. K. za czyn z pkt I ppkt 2 eliminuje art. 33 § 2 k.k.;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. na poczet orzeczonych wobec obu oskarżonych kar pozbawienia wolności zalicza okres tymczasowego aresztowania również od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 22 października 2014 r.;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. adw. R. R. – Kancelaria Adwokacka w Z. oraz J. P. – Kancelaria Adwokacka w L. po 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonych – odpowiednio D. L. i P. K. - wykonaną w postępowaniu odwoławczym;

V. zwalnia P. K. od opłaty za II instancję oraz obu oskarżonych od wydatków postępowania odwoławczego i ustala, że wydatki te ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

D. L. i P. K. zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 12 grudnia 2013r. w S., województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonali rozboju na S. K. w ten sposób że, używając przemocy, polegającej na chwyceniu za nogi i podniesieniu do góry dokonali zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 330 złotych, przy czym D. L. zarzuczonego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany w warunkach art. 64 § 1 kk, w ciągu pięciu lat po odbyciu łącznie co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 1 kk i art. 280 § 1 kk orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07, którą odbywał w okresie od 9 grudnia 2008 do 27 sierpnia 2010r. oraz za umyślne przestępstwo podobne z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, którą odbywał w okresie od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. – to jest o czyn z art. 280 § 1 kk oraz z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w przypadku D. L.;

II. w dniu 13 grudnia 2013r., w S., województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłowali dokonać rozboju na S. K., w ten sposób, że używając przemocy polegającej na biciu i kopaniu po całym ciele oraz posługując się nożem i grożąc pozbawieniem życia usiłowali dokonać zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy, jednak dokonanie nie nastąpiło z uwagi na to, że pokrzywdzony takowych nie posiadał, a czego oskarżeni sobie nie uświadamiali, a ponad to D. L. spowodował u pokrzywdzonego obrażenia w postaci stłuczenia i otarcia naskórka głowy, tułowia i kończyn, które naruszyły czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni, przy czym D. L. zarzuczonego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany w warunkach art. 64 § 1 kk, w ciągu pięciu lat po odbyciu łącznie co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 1 kk i art. 280 § 1 kk orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07, którą odbywał w okresie 9 grudnia 2008 do 27 sierpnia 2010r. oraz za umyślne przestępstwo podobne z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, którą odbywał w okresie od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. – to jest o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 2 kk oraz z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 w przypadku D. L.;

III. w dniu 14 grudnia 2013r., w W., województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonali rozbój na osobie R. W. w ten sposób, że używając przemocy polegającej na uderzeniu w twarz i chwyceniu za tułów dokonali zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego marki S. wartości 50 złotych na szkodę R. W. oraz zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy i produktów spożywczych o łącznej wartości 2500 złotych na szkodę Gminnej Spółdzielni (...), a ponad to, D. L. spowodował R. W. obrażenia w postaci stłuczenia głowy, które naruszyły czynności narządów jej ciała na okres nie przekraczający siedmiu dni oraz działając w celu wywarcia na pokrzywdzoną wpływu, jako na świadka zabrał jej telefon komórkowy, przy czym D. L. zarzuconego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany w warunkach art. 64 § 1 kk, w ciągu pięciu lat po odbyciu łącznie co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 1 kk i art. 280 § 1 kk orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07, którą odbywał w okresie od 9 grudnia 2008 do 27 sierpnia 2010r. oraz za umyślne przestępstwo podobne z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, którą odbywał w okresie od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r.- to jest o czyn z art. 280 § 1 kk oraz z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zb. z art. 245 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w przypadku D. L..

Wyrokiem z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie II K 18/14 Sąd Okręgowy w Zamościu D. L. i P. K. uznał za winnych tego, że:

1. w dniu 12 grudnia 2013r., w S., okręgu (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej użyli wobec zamieszkującego samotnie S. K. przemocy, w ten sposób, że w godzinach nocnych weszli do jego domu, a następnie w ramach dorozumianego podziału ról oskarżony D. L. chwycił leżącego na łóżku pokrzywdzonego za nogi, podniósł do góry, a następnie trzymając go głową w kierunku podłogi potrząsnął nim kilkakrotnie, aż z kieszeni jego spodni wypadły pieniądze w kwocie 330 złotych, które zabrali w celu przywłaszczenia, przy czym oskarżony D. L. działał przed upływem pięciu lat od odbycia w całości w okresach : od 29 do 30 października 2006r., w dniu 12 grudnia 2006r., w okresie od 15 grudnia 2006r. do 19 listopada 2007r., od 3 marca 2008r. do 9 maja 2008r. i od 9 grudnia 2008r. do 27 sierpnia 2010r. kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której podstawę wymiaru stanowiły min. skazania za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 2 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 1 kk na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07 oraz od odbycia w okresie od 13 lutego 2008r. do 3 marca 2008r. i od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, a która to kara została objęta karą łączną w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 30 grudnia 2009r., sygn. akt II K 463/09 – to jest czynu wyczerpującego wobec oskarżonego D. L. dyspozycję art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i wobec oskarżonego P. K. dyspozycję art. 280 § 1 kk;

2. w dniu 13 grudnia 2013r. w S., okręgu (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zmierzając bezpośrednio do zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy na szkodę tego samego S. K., w godzinach nocnych, przełamując prowizoryczne zamknięcie drzwi weszli do jego domu, a następnie użyli wobec niego przemocy, w ten sposób, że w ramach przyjętego w sposób dorozumiany podziału ról oskarżony D. L. zadawał pokrzywdzonemu uderzenia pięściami po głowie oraz kopał po okolicach tułowia i kończynach, powodując obrażenia w postaci stłuczenia i otarc naskórka głowy, tułowia oraz kończyn, co skutkowało rozstrojem zdrowia oraz naruszeniem czynności narządów ciała na czas nie przekraczający siedmiu dni, a ponad to, posługując się należącym do pokrzywdzonego nożem kuchennym groził mu zabójstwem, jednakże zamierzonego zaboru nie dokonali, ponieważ pokrzywdzony w tym czasie nie posiadał w domu żadnych pieniędzy, czego oskarżeni nie byli świadomi, przy czym, oskarżony D. L. działał przed upływem pięciu lat od odbycia w całości w okresach : od 29 do 30 października 2006r., w dniu 12 grudnia 2006r., w okresie od 15 grudnia 2006r. do 19 listopada 2007r., od 3 marca 2008r. do 9 maja 2008r. i od 9 grudnia 2008r. do 27 sierpnia 2010r. kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której podstawę wymiaru stanowiły min. skazania za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 2 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 1 kk na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07 oraz od odbycia w okresie od 13 lutego 2008r.

do 3 marca 2008r. i od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, a która to kara została objęta karą łączną w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 30 grudnia 2009r., sygn. akt II K 463/09 – to jest czynu wyczerpującego wobec oskarżonego D. L. dyspozycję art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i wobec oskarżonego P. K. dyspozycję art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 2 kk;

3. w dniu 14 grudnia 2013r. w W., okręgu (...) działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy użyciu przemocy zastosowanej wobec osoby sprzedawczyni sklepu należącego do Gminnej Spółdzielni (...) w Z. R. W., realizowanej w ramach przyjętego w sposób dorozumiany podziału ról przez oskarżonego D. L., a polegającej na uderzeniu pokrzywdzonej jeden raz pięścią w okolice twarzy, zabrali w celu przywłaszczenia na szkodę powyżej wymienionej Spółdzielni pieniądze z kasy fiskalnej w kwocie 2034 złote 48 groszy oraz artykuły konsumpcyjne w postaci dwóch butelek wódki, paczki papierosów oraz napoju bezalkoholowego o łącznej wartości 58 złotych 35 groszy, zaś pokrzywdzona R. W. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia nosa, skutkującego rozstrojem zdrowia oraz naruszeniem czynności tego narządu na czas nie przekraczający siedmiu dni, przy czym, oskarżony D. L. działał przed upływem pięciu lat od odbycia w całości w okresach : od 29 do 30 października 2006r., w dniu 12 grudnia 2006r., w okresie od 15 grudnia 2006r. do 19 listopada 2007r., od 3 marca 2008r. do 9 maja 2008r. i od 9 grudnia 2008r. do 27 sierpnia 2010r. kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której podstawę wymiaru stanowiły min. skazania za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 2 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 1 kk na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07 oraz od odbycia w okresie od 13 lutego 2008r. do 3 marca 2008r. i od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, a która to kara została objęta karą łączną w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 30 grudnia 2009r., sygn. akt II K 463/09 – to jest czynu wyczerpującego wobec oskarżonego D. L. dyspozycję art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i wobec oskarżonego P. K. dyspozycję art. 280 § 1 kk;

a nadto **D. L.**

4. uznał za winnego tego, że w miejscu i w czasie, jak w ppkt 3 (trzecim), w celu wywarcia wpływu na R. W., w zamiarze uniemożliwienia jej zawiadomienia Policji o dokonywanym na jej osobie rozboju użył wobec niej przemocy, w ten sposób, że objął ją oburącz rękami za tułów, a następnie siłą odebrał jej telefon komórkowy, za pomocą którego usiłowała zawiadomić organy ścigania, zaś czynu tego dokonał przed upływem pięciu lat od odbycia w całości w okresach : od 29 do 30 października 2006r., w dniu 12 grudnia 2006r., w okresie od 15 grudnia 2006r. do 19 listopada 2007r., od 3 marca 2008r. do 9 maja 2008r. i od 9 grudnia 2008r. do 27 sierpnia 2010r. kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której podstawę wymiaru stanowiły min. skazania za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 289 § 2 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 1 kk na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 listopada 2007r., sygn. akt II K 83/07 oraz od odbycia w okresie od 13 lutego 2008r. do 3 marca 2008r. i od 27 sierpnia 2010r. do 6 grudnia 2012r. kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 17 sierpnia 2009r., sygn. akt II K 234/09, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, a która to kara została objęta karą łączną w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 30 grudnia 2009r., sygn. akt II K 463/09 – to jest czynu wyczerpującego dyspozycję art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

I. oskarżonemu P. K. za czyny przypisane w ppkt 1 (pierwszym) i 3 (trzecim), przyjmując, że stanowią jeden ciąg, na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk i na podst. art. 33 § 2 kk wymierzył 3 (trzy) lata pozbawienia wolności; za czyn przypisany w ppkt 2 (drugim) na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk i na podst. art. 33 § 2 kk wymierzył 3 (trzy) lata i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonemu D. L. za czyn przypisany w ppkt 1 (pierwszym) na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk wymierzył 4 (cztery) lat pozbawienia wolności; za czyn przypisany w ppkt 2 (drugim) na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył 5 (pięć) lat pozbawienia wolności; za czyn przypisany w ppkt 3 (trzecim) na podst. art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył 4 (cztery) lata pozbawienia wolności; **za czyn** przypisany w ppkt 4 (czwartym) na podstawie art. 245 kk wymierzył 1 (jeden) rok pozbawienia wolności;

III. na zasadzie art. 85 kk w zw. z art. 86 § 1 kk - w stosunku do oskarżonego D. L. i na zasadzie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 kk - w stosunku do oskarżonego P. K., wymierzone wobec oskarżonych kary jednostkowe pozbawienia wolności połączył i **jako kary łączne** - w stosunku do oskarżonego D. L., biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności wymierzone z osobna za czyny z ppkt 1 (jeden), 2 (dwa), 3 (trzy) i 4 (cztery) orzekł 7 (siedem) lat pozbawienia wolności; w stosunku do oskarżonego P. K., biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności wymierzone z osobna za czyny przypisane w ppkt 1 (pierwszym), 2 (drugim) i 3 (trzecim) orzekł 3 (trzy) lata i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na mocy art. 63 § 1 kk na poczet kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym czas ich zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie od 14 grudnia 2013r. do 15 maja 2014r.;

V. na zasadzie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego D. L. i wobec oskarżonego P. K. obowiązki naprawienia szkody poprzez zapłatę przez każdego z nich, w związku z czynem z ppkt 3 (trzeciego) na rzecz Gminnej Spółdzielni (...) w Z. po 226, 41 (dwieście dwadzieścia sześć złotych czterdzieści jeden groszy) oraz w związku z czynem z ppkt 1 (pierwszego) na rzecz S. K. przez oskarżonego D. L. kwotę 230 (dwieście trzydzieści) złotych i przez oskarżonego P. K. kwotę 100 (sto) złotych;

VI. na zasadzie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego D. L. w związku z czynem z ppkt 2 (drugiego) oraz z czynem z ppkt 3 (trzeciego) obowiązek zapłaty zadośćuczynienia na rzecz S. K. i na rzecz R. W. w kwotach – odpowiednio po 1500 (jeden tysiąc pięćset) złotych;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. R. 1549,80 (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć) złotych w tym 289,80 (dwieście osiemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę oskarżonego D. L. sprawowaną z urzędu;

VIII. na podst. art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił :

- Gminnej Spółdzielni (...) w Z. kwotę 1640,01 (jeden tysiąc sześćset czterdzieści złotych jeden groszy) - opisaną w wykazie dowodów rzeczowych nr I/55/14 na karcie 207 akt sprawy, pod pozycją nr 2 (dwa),

- oskarżonemu D. L. telefon komórkowy - opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr I/55/14 na karcie 207 akt, pod pozycją nr 4 (cztery),

- oskarżonemu P. K. telefon komórkowy i dwie kurtki – bliżej opisane w wykazie dowodów rzeczowych nr I/55/14, pod pozycjami nr 5 (pięć), 6 (sześć) i 7 (siedem),

- pokrzywdzonemu S. K. nóż – bliżej opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr I/55/14 na karcie 207 akt, pod pozycją nr 10 (dziesięć);

IX. zwolnił oskarżonych od zapłaty kosztów sądowych, a poniesionymi w ich sprawie wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Od opisanego wyżej wyroku apelacje wnieśli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonego D. L. zaskarżył powyższy wyrok w części uznającej oskarżonego za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I ppkt 4 sentencji wyroku jako odrębnie kwalifikowanego występkę z art.245 k.k., a w ślad za tym w

części dotyczącej orzeczenia o karze jednostkowej jak i karze łącznej (pkt III i IV sentencji wyroku). Wyrokowi temu w zaskarżonej części zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku polegający na uznaniu, że zachowanie oskarżonego D. L. wobec pokrzywdzonej R. W., polegające na uniemożliwieniu zawiadomienia przez nią policji podczas dokonywanego na jej osobie rozboju (przez wyrywanie z jej rąk i zabór telefonu komórkowego), stanowi odrębnie kwalifikowany czyn zabroniony wyczerpujący dyspozycję art.245 k.k., podczas, gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego winna skłaniać do wniosku, że zabór przedmiotowego telefonu stanowił w istocie element założonego z góry planu dokonania rozboju przez doprowadzenie pokrzywdzonej do stanu bezbronności, zaś w przedmiotowej sprawie zachodzi jedynie pozorny (pomijalny) zbieg przepisów ustawy;

2. wymierzenie oskarżonemu za odrębnie kwalifikowany czyn z art.245 k.k. kary jednostkowej 1 roku pozbawienia wolności, a w efekcie kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności, która z uwagi na stawiany wyżej zarzut jawi się jako rażąco surowa.

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku przez wyeliminowanie z opisu czynów przypisanych oskarżonemu występku z art.245 k.k. jako odrębnie popełnionego i kwalifikowanego czynu zabronionego, a w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu znacznie łagodniejszej kary łącznej pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady absorpcji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego P. K. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu:

I. błąd w ustaleniach faktycznych co do zarzutu z pkt I poprzez niesłuszne przypisanie P. K. przestępstwa z art.280 § 1 k.k. jakkolwiek prawidłowa ocena zgromadzonego w tejże sprawie materiału dowodowego powinna prowadzić sąd I instancji do wniosku, że P. K. nie brał udziału 12 grudnia 2013r. w rozboju na osobie S. K. a co najwyżej można byłoby mu przypisać paserstwo z art.291 § 1 k.k.,

II. błąd w ustaleniach faktycznych co do zarzutu z pkt II poprzez niesłuszne przypisanie temu oskarżonemu zbrodni rozboju z art.280 § 2 k.k. na osobie S. K. jakkolwiek prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego w tej sprawie powinna prowadzić sąd I instancji do wniosku, iż rozboju z art.280 § 2 k.k. 13 grudnia 2013r. na osobie S. K. dokonał D. L. bez udziału i pomocy P. K.,

III. błąd w ustaleniach faktycznych co do zarzutu z pkt III poprzez niesłuszne przypisanie temu oskarżonemu współsprawstwa 14 grudnia 2013r. w rozboju z art.280 § 1 k.k. na osobie R. W. w sytuacji kiedy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego powinna prowadzić sąd I instancji do wniosku, iż P. K. nie brał udziału w rozboju, będąc jedynie jego biernym obserwatorem oraz w sytuacji kiedy co najwyżej na tle wydarzenia z 14 grudnia 2013r. można byłoby co najwyżej temu oskarżonemu przypisać paserstwo z art.291 § 1 k.k.,

IV. obrazę prawa procesowego (art.4 k.p.k.) poprzez wadliwą interpretację zachowania P. K. w trakcie każdego z zajęć jakie miały miejsce 12, 13 i 14 grudnia 2013r. polegającą na przypisywaniu temu oskarżonemu „działanie wspólne i w porozumieniu z D. L.” i to „ w ramach dorozumianego podziału ról” chociaż na taką postawę oskarżonego K., tak ocenianą przez Sąd Okręgowy w Zamościu, nie ma racjonalnych dowodów,

V. obrazę prawa procesowego (art.7 k.p.k.) poprzez zaniechanie oceny zachowania P. K. przez pryzmat jego dotychczasowej przeszłości – zwłaszcza zaś kontaktów z pokrzywdzonymi S. K. i R. W., stanem nietrzeźwości w dniach zajścia oraz finałem zdarzeń w dniach 12, 13 i 14 grudnia 2013r.

Mając powyższe na uwadze wnosił o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez:

a. uniewinnienie P. K. od zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, ewentualnie o

b. uniewinnienie P. K. od czynu z pkt II a/o zaś orzeczenie za czyn I i III, przy przyjęciu co do jego zachowania i jego roli – występku z art. 291 § 1 k.k. temu oskarżonemu kar wolnościowych tj. kar pozbawienia wolności nie przekraczających 8 miesięcy za każdy z tych dwóch czynów z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres nie przekraczający 4 lat próby, lub o

c. uchylene wyroku sądu I instancji i przekazanie tejże sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu II Wydział Karny w Zamościu.

Sąd Apelacyjny w Lublinie zważył, co następuje: apelacja obrońcy oskarżonego D. L. jest, co do zasady, trafna. Z taką zaś oceną nie spotkał się środek odwoławczy wywiedziony przez obrońcę oskarżonego P. K..

Odnosnie apelacji obrońcy oskarżonego D. L.:

Autor omawianej skargi, stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia zawartego w pkt I ppkt 4, mający wpływ na jego treść, kwestionuje, w pierwszej kolejności, zasadność przypisania oskarżonemu popełnienia występku z art. 245 k.k.. Wskazując, że zastosowana przez oskarżonego przemoc w postaci „objęcia R. W. oburącz za tułów i odebranie jej siłą telefonu”, co zostało przez Sąd I instancji potraktowane, jako „wywieranie wpływu na świadka”, miała na celu „doprowadzenie pokrzywdzonej do stanu bezbronności”, stanowiła więc element rozboju, co, w jego ocenie, przemawia za zastosowaniem tu „pomijalnego zbiegu przepisów ustawy”.

Podniesiony zarzut, mimo nie do końca przekonywającej argumentacji, zyskał aprobatę Sądu odwoławczego. Dokonana przez jego przyzmat kontrola instancyjna zaskarżonego rozstrzygnięcia pozwoliła bowiem na konstatację, że przypisanie oskarżonemu, obok występku z art. 280§1 k.k., także występku z art. 245 k.k., pozostających w zbiegu realnym, było pozbawione racjonalnych podstaw.

Wypada zauważyć, że przestępstwo z art. 245 k.k. może być popełnione wyłącznie z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim, co oznacza, że podjęte przez sprawcę czynności wykonawcze (przemoc, groźba) muszą być obliczone na osiągnięcie konkretnego celu, a jest nim uniemożliwienie, udaremnienie przedstawienia przez wymienione w tym przepisie osoby, prawdy obiektywnej w postępowaniu. O ile oczywistym jest, że zgodnie z dominującą w judykaturze i doktrynie szeroką definicją pojęcia „świadka”, R. W. może być przedmiotem czynności wykonawczej występku z art. 245 k.k. (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie IV KK 225/08, OSNKW 2009/6/44 oraz przywołane tam judykaty i poglądy doktryny), to jednak, bacząc na dokonaną przez Sąd I instancji rekonstrukcję przebiegu zdarzenia, nie można podzielić jego stanowiska, że D. L. w zamiarze uniemożliwienia jej formalnego zawiadomienia Policji o przestępstwie pozbawił ją władztwa nad telefonem komórkowym. Trzeba tu podkreślić, że owa czynność została podjęta w trakcie rozboju na osobie pokrzywdzonej, gdy stanowczo przeciwstawiała się zaborowi mienia, była więc obliczona na przełamanie jej oporu, na uniemożliwienie wezwania przez nią pomocy, słowem na zapewnienie sobie dogodnych warunków dla kontynuowania rozpoczętej akcji przestępczej. Przecież rozbój był dopiero w trakcie realizacji, nie doszło jeszcze ze strony sprawców do zawładnięcia mieniem, zaś czynności podjęte przez pokrzywdzoną w ówczesnej fazie zajścia to nic innego, jak próba odstraszenia napastników, spowodowania by odstąpili od ujawnionego już zamiaru kradzieży, nie zaś chęć formalnego złożenia zawiadomienia o popełnieniu na jej szkodę przestępstwa. Była to więc czynność wykonawcza podpadająca pod realizowane przestępstwo rozboju, jego konstytutywny element, innymi słowy przemoc ukierunkowana na eliminację przeszkód, jakie czyniła pokrzywdzona, by utrudnić sprawcom osiągnięcie zamierzonego celu, to jest kradzież mienia. W takiej zaś postaci owo zachowanie stanowi realizację znamion jednego przestępstwa, to jest przestępstwa rozboju w jego typie podstawowym (art. 280§1 k.k.), nie może tu być oceniane także w optyce normy art. 245 k.k., w jakiegokolwiek postaci (zbieg przepisów kumulatywny, proponowany przez autora aktu oskarżenia, pomijalny, sugerowany przez apelującego, czy zbieg realny przestępstw, przyjęty przez Sąd I instancji), gdyż znamiona tego występku, z uwagi na inny cel działania sprawcy, w ogóle nie weszły w fazę realizacji. Oczywiście nie był to też element działania czyniący pokrzywdzoną „bezbronną”, co sugeruje w apelacji obrońca. Wypada bowiem przypomnieć ugruntowane już stanowisko judykatury, że „doprowadzenie do stanu bezbronności” w rozumieniu normy art. 280 § 1 k.k. to takie zachowanie napastnika wobec ofiary, które, nie będąc ani przemocą, ani też groźbą jej natychmiastowego użycia, obezwładnia ją w taki sposób,

że nie jest w stanie przeciwstawić się zaborowi mienia (por. chociażby postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie IIKK 66/03, LEX nr 83775). Omawiane zachowanie oskarżonego to wszak nic innego, jak zastosowanie siły fizycznej wobec pokrzywdzonej i wspólnie z nią przedsięwziętą wcześniej (uderzenie jej ręką w nos), mając taki charakter, stanowi, rzecz jasna, realizację znamienia „użycia przemocy”.

Przedstawione racje uzasadniają ingerencję w zaskarżony wyrok w sposób, jak w pkt I ppkt 1-4. Przypisanie D. L. popełnienia jednego występku, kwalifikowanego z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 157§12 k.k. w zw. z art. 64§2 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k., w miejsce dwóch przypisanych mu w pkt I ppkt 3 i 4 obligowało Sąd odwoławczy do ukształtowania nowej kary za omawiany czyn, jak też nowej kary łącznej. O określeniu wymiaru tej pierwszej na 4 lata pozbawienia wolności zadecydowały zwłaszcza determinacja w dążeniu do osiągnięcia zamierzonego celu, rozmiar zastosowanej przemocy, jak też, wynikająca z danych o karalności, niepoprawność tego sprawcy. Zwartość w czasie poszczególnych a przypisanych oskarżonemu przestępstw i godzenie w te same dobra chronione prawem, bez spowodowania w ich sferze poważniejszych szkód, zaważyły na łagodniejszym, zgodnie z postulatem apelującego obrońcy, określeniu wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu odwoławczego już kara 6 lat jawi się jako adekwatna, współmierna i sprawiedliwa, słowem dająca realną szansę na realizację jej wszystkich celów.

Odnośnie apelacji obrońcy oskarżonego P. K.:

Lektura wniesionego środka odwoławczego dowodzi, że uwaga tego skarżącego skupiona jest na negacji stanowiska Sądu I instancji, co do istnienia racjonalnych podstaw dla wyprowadzenia wniosku o łączącym oskarżonych P. K. i D. L. przestępczym porozumieniu. Wywodzi, że z uwagi na to, że udziałem P. K. nie były jakiegokolwiek czynności wykonawcze, stanowiące znamiona zarzucanych mu przestępstw, jego zachowanie mogłoby być, co najwyżej, oceniane, jako występki paserstwa ale w rzeczywistości był jedynie „biernym obserwatorem” tych zdarzeń.

Przedstawione w apelacji stanowisko nie zyskało tymczasem aprobaty Sądu odwoławczego. Trzeba tu zauważyć, że rekonstrukcja przebiegu poszczególnych zdarzeń, którą poprzedziła swobodna, pozostająca pod ochroną art. 7 k.p.k., ocena zebranych w sprawie dowodów, jest naturalną i konieczną konsekwencją tych, uznanych przez Sąd I instancji za wiarygodne. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku dowodzi, że tenże Sąd bazował tu zwłaszcza na wyjaśnieniach D. L., który nie negował swojej winy, opisał przebieg poszczególnych przestępstw, w tym swoją i P. K. rolę w ich popełnieniu. Odnośnie pierwszego chronologicznie rozboju popełnionego na szkodę S. K. (czyn z pkt 1) podał, że to P. K. był jego inicjatorem, gdyż sugerował, że może on mieć pieniądze ze sprzedaży nieruchomości, więc można byłoby go „obrobić”. Ta treść wyjaśnień nie nasuwa zastrzeżeń, bo to przecież P. K. znał S. K., mógł więc orientować się w jego stosunkach majątkowych. Wspólne udanie się na ów rabunek, wspólne wydatkowanie skradzionych pieniędzy czyni P. K. współsprawcą omawianego występuku, mimo, że nie wykonywał on żadnej czynności sprawczej (nie stosował przemocy wobec pokrzywdzonego, nie dokonywał zaboru mienia). Rzecz jednak w tym, że swą postawą, wykazującą pełną aprobatę dla wszystkich poczynań swego kompana, dał wyraz temu, że się z nimi utożsamiał. Trafne jest zatem ustalenie Sądu I instancji, że ma on tu status współsprawcy, zaś odmienne stanowisko w tej kwestii obrońcy oskarżonego nie może się ostać. Podobnie rzecz się ma z czynem przypisanym mu w pkt II, także popełnionym na szkodę S. K.. Dokonana przez Sąd I instancji rekonstrukcja jego przebiegu, oparta tu też o zeznania pokrzywdzonego, wskazuje na większą aktywność P. K.. To wszak on kopnięciem nogą w drzwi uczynił możliwym wejście do mieszkania pokrzywdzonego, następnie wspólnie z D. L. żądał wydania pieniędzy i w tym celu przeszukiwał mieszkanie. Treść depozycji pokrzywdzonego jest tu nad wyraz wymowna – „Oni szukali wszędzie, szukali w książkach, w szafkach, w szufladach. W międzyczasie ten kolega P. mnie bił. Ja prosiłem P., żeby sobie poszli ale oni nie wychodzili” – k. 49v. Faktem jest, że z relacji ofiary wynika, że P. K. nie stosował wobec niego siły fizycznej, jak też nie groził mu użyciem noża, ale widząc owe zachowania współsprawcy im się nie przeciwstawił, nie sygnalizował w jakikolwiek sposób, że je odrzuca, że się z nimi nie identyfikuje. „Wrócił (D. L. – dopisek SA w Lublinie) do pokoju z nożem w rękę. K. siedział obok na łóżku, widział to wszystko. Nie reagował. Chyba wtedy mówił do mnie słowa: gdzie masz pieniądze” – zeznania S. K. k. 59. Wprawdzie P. K. utrzymywał, że z uwagi na swój ówczesny stan, omawiane zdarzenie pamięta jedynie fragmentarycznie, sugerując, że nie zaobserwował poczynań kolegi, jednakże bacznie bacząc na opisaną przez pokrzywdzonego jego aktywność w zajściu, te twierdzenia należy odrzucić.

Depozycje składane przez S. K. w toku całego postępowania są konsekwentne i kategoryczne o ile chodzi o zaistnienie obu zdarzeń będących przedmiotem osądu. Wprawdzie na rozprawie łagodził wydzwięk swych pierwotnych zeznań, co do osoby P. K., jednakże słusznie Sąd I instancji odniósł się do tego ich fragmentu z dystansem, przedstawiając po temu przekonujące racje (vide k. 9 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). W tych warunkach należało zaaprobować stanowisko tego Sądu, co do współdziałania obu mężczyzn w popełnieniu także przedmiotowej zbrodni.

Nie nasuwają zastrzeżeń wnioski Sądu I instancji również, co do roli P. K. w trzecim chronologicznie rozboju, popełnionym na szkodę R. W.. Wprawdzie, w świetle zeznań tej pokrzywdzonej także i w tym przypadku aktywność D. L. była dominująca, jednakże treść jej depozycji nie pozostawia wątpliwości, że mężczyźni działali wspólnie, że obaj byli zdeterminowani w dążeniu do osiągnięcia zaplanowanego celu (por. k. 3-4, 38-41). Zwraca uwagę okoliczność, że wrócili do sklepu, gdy pokrzywdzona była już sama, P. K. ponownie domagał się wydania alkoholu na kredyt, był wulgarny, gdy odmówiła, bierny, gdy D. L. uderzył ją w twarz. Swą dezaprobatę dla poczynań kolegi okazał dopiero, gdy jego agresywność względem pokrzywdzonej nasilała się, ale też nie zrezygnował z podjętej akcji przestępczej, opuścił sklep wspólnie z D. L. po ucieczce R. W., gdy bez przeszkód zadysponowali interesującym ich towarem i pieniędzmi.

Konstytutywnym elementem współsprawstwa jest, obok wspólnego wykonania przestępstwa (element przedmiotowy), także porozumienie łączące sprawców (element podmiotowy). Tym co rozszerza odpowiedzialność karną współsprawcy poza granice tego, co sam uczynił, jest świadomość i wola realizacji treści porozumienia, przy czym owo porozumienie może być zawarte zarówno w sposób wyraźny, jak i konkludentny (dorozumiany). Nie można mówić o porozumieniu, a zatem i o współsprawstwie, jedynie wtedy gdy w toku wykonania przestępstwa sprawca nie zauważył czynności innego sprawcy, albo je wyraźnie odrzucił, jako niepotrzebne, zbędne, wykraczające poza skalę tego, co byłby w stanie zaakceptować.

Poza sporem w przedmiotowej sprawie pozostaje okoliczność, że udziałem P. K. nie było stosowanie przemocy wobec żadnego z pokrzywdzonych, także to nie on posługiwał się w trakcie drugiego chronologicznie rozboju, nożem. Niewątpliwie jednak jest, że, widząc owe zachowania kolegi pozostał bierny, skutecznie się im nie przeciwstawił, nie zdystansował, już chociażby opuszczając miejsce zajścia. W każdym przypadku manifestował zaś zainteresowanie zaborem mienia, co dowodzi w sposób nie budzący wątpliwości, że akceptował każdą akcję przestępczą, podjęte przez kolegę czynności wykonawcze, że się z nimi identyfikował, że nie uważał ich za niepotrzebne, zbędne, niewłaściwe. Okazana werbalnie dezaprobatą wobec eskalacji przemocy stosowanej przez D. L. względem R. W. nie pozwala na zanegowanie wniosków Sądu I instancji, co do jego współsprawstwa w przedmiotowym rozboju, albowiem odrzucił on tylko dalsze użycie siły fizycznej (na pierwszy akt przemocy nie reagował)

W optyce przedstawionych wyżej racji zarzuty podniesione w pkt I-III omawianej apelacji jawią się, jako chybione.

Tak też należy ocenić ten podniesiony w pkt 5. W niniejszej sprawie nie może być mowy o naruszeniu przez Sąd I instancji art. 7 k.p.k., gdyż jego przekonanie o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych, zostało poprzedzone ujawnieniem i przeanalizowaniem wszystkich istotnych okoliczności wynikających z przeprowadzonych w sprawie dowodów, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść tego oskarżonego, ponadto zostało wyczerpująco i logicznie, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, umotywowane w uzasadnieniu orzeczenia. Nie ma przy tym racji skarżący, gdy wywodzi, że pogwałcenie normy tego przepisu nastąpiło „przez zaniechanie oceny zachowania P. K. przez pryzmat jego dotychczasowej przeszłości”. Znajomość oskarżonego z ofiarami przestępstw nie czyni ustaleń Sądu I instancji nieracjonalnymi. Wszak bezsporne jest, że ów sprawca znajdował się wówczas po spożyciu alkoholu, który to stan nie znosił, ani też nie ograniczał jego poczytalności (vide opinia sędowo-psychiatryczna k. 247-252), ale bez wątplenia był stymulatorem jego ówczesnego zachowania, osłabiał hamulce, krytycyzm względem własnego i kolegi postępowania. W żadnym wypadku ocena zebranych dowodów i wnioski wyprowadzone z tych uznanych za wiarygodne nie są więc dotknięte błędem dowolności, wykluczone jest potraktowanie ich, jako nielogiczne, nieracjonalne, sprzeczne z doświadczeniem życiowym, za czym optuje w apelacji skarżący. Także jego sugestie o pogwałceniu przez Sąd I instancji normy art. 4 k.p.k., zważywszy na jej ogólny charakter, nie mogą się ostać.

Tym samym należy zaaprobować dokonaną przez tenże sąd ocenę dowodów, poczynione ustalenia faktyczne, jak też ocenę prawną zachowania oskarżonego, wyrażającą się w zastosowanych przepisach prawa karnego materialnego. Zyskała akceptację instancji odwoławczej także orzeczona wobec tego oskarżonego kara pozbawienia wolności za poszczególne, przypisane mu przestępstwa, jak też kara łączna. W obliczu okoliczności przedmiotowych omawianych czynów, determinacji w dążeniu do osiągnięcia zamierzonego celu, swoistego poczucia bezkarności, w obliczu podejmowania zamachu na dobra osób, znanych osobiście temu oskarżonemu, jawi się on, jako osoba z wyraźnymi cechami demoralizacji, przejawiająca lekceważący stosunek do obowiązującego porządku prawnego. Ta okoliczność pozwala zaś na uznanie, że rozmiar kar jednostkowych, nawet w obliczu drugorzędnej roli tego oskarżonego w popełnieniu omawianych przestępstw, jest adekwatny, sprawiedliwy, wszak oscyluje w dolnej granicy ustawowego zagrożenia. Wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, w świetle zastosowanej przez Sąd I instancji zasady absorpcji, tym bardziej nie może być uznany za niewspółmierny w rozumieniu normy art. 438 pkt 4 k.p.k.. Korekta wyroku, co do tego oskarżonego dotknęła jedynie podstawy prawnej wymiaru kary za czyn przypisany mu w pkt I ppkt 2, gdyż, niewątpliwie przez omyłkę, Sąd I instancji zbędnie powołał tam przepis art. 33 § 2 k.k., skoro kara grzywny nie została orzeczona.

W tym stanie rzeczy, jak również wobec braku uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, Sąd Apelacyjny w Lublinie orzekł, jak w wyroku.